

NACISTICKÁ OKULTNÍ VÁLKA

Hitlerova smlouva se silami zla

VOLVOX GLOBATOR

Michael Fitzgerald

NACISTICKÁ OKULTNÍ VÁLKA

Hitlerova smlouva se silami zla

Michael FitzGerald

VOLVOX GLOBATOR

Nacistická okultní válka

Michael FitzGerald

Z anglického originálu The Nazi Occult War vydaného v Londýně v roce 2013 nakladatelstvím Arcturus Publishing Limited přeložil Roman Tadič

Jazyková redakce Terezie Houšková

Odpovědný redaktor Michal Hrubý

Sazbu a epub připravilo pureHTML.cz

Vydalo nakladatelství Volvox Globator jako svou 1024. publikaci

Volvox Globator Štítného 17, 130 00 Praha 3 www.volvox.cz

Adresa knihkupectví VOLVOX GLOBATOR Štítného 16, 130 00 Praha 3

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována v jakékoliv podobě bez písemného souhlasu majitelů práv.

Vydání první

Copyright © Arcturus Publishing Limited, 2013

Translation © Roman Tadič, 2014

ISBN 978-80-7207-971-1

Obrázky a fotografie

Bundesarchiv, Německý federální archiv: s. 6: 183-1982-1130-502/foto: o. Ang; 7: 183-H12148/foto: Scherl; 14: 135-S-13-08-26/foto: Schäfer, Ernst; 16B: 102-16149/foto: Pahl, Georg; 23: 146-1969-067-10/foto: o. Ang; 31: 183-R16259/foto: o. Ang; 32: 183-R16259/foto: o. Ang; 34: 119-2815-20/foto: o. Ang; 35R: 146-1982-159-22A/foto: o. Ang; 48/49: 135-KA-11-008/foto: Krause, Ernst; 54: Plak 003-022-005/foto: fR; 55: 102-02985A/foto: Pahl, Georg; 56T: 102-02381/foto: Pahl, Georg; 56B: Plak 003-002-015/foto: o. Ang; 57: Plak 003-020-028-T1/foto: Fips (Ruprecht, Philipp); 58: 102-14468/foto: Pahl, Georg; 61: 183-2007-0705-500/foto: Schiffer, Conrad H; 62: 102-14594/foto: Pahl, Georg; 63: 102-13115/foto: Pahl, Georg; 72: 102-14575/foto: PAHL, GEorg; 78T: 002-041-128-T2/foto: o. Ang; 78B: 183-R96954/foto: o. Ang; 79B: 183-1982-0809-502/foto: o. Ang; 81: 183-H15390/foto: o. Ang; 82: Toelz-5222-16A/foto: o. Ang; 85: 183-R32860/foto: Bundesarchiv; 88: 102-14962/foto: Pahl, Georg; 90: 146-1969-062A-62/foto: o. Ang; 91: Plak 003-011-011/foto: Hohlwein, Ledwig; 95: 146-1977-123-28A/foto: o. Ang; 99: 102-01719/foto: Pahl, Georg; 101: 183-H08448/foto: o. Ang; 112: 102-13774-/foto: Hoffmann, Heinrich; 113: 183-R94582/foto: o. Ang; 114: 102-04034/foto: Pahl, Georg; 115: 183-2004-0312-504/foto: o. Ang; 117: 102-14271A/foto: Pahl, Georg; 120: 183-S71581/foto: o. Ang; 144: 135-KB-15-089/foto: Krause, Ernst; 148: 101L-784-024I-31/foto: Moosmüller; 165: F051638-0067/foto: o. Ang; 174: 101L-287-0872-07/foto: Koll; 176: 146-1978-069-26A/foto: o. Ang; 177T: 183-S45800/foto: o. Ang; 177B: 183-R91150/foto: o. Ang; 178T: 183-U0205-502/foto: o. Ang; 178B: 102-03261/foto: o. Ang; 183: 102-17011/foto: Pahl, Georg; 184: 183-E12329/foto: Wagner; 186: F005102-0003/foto: Steiner, Egon; 197: 14611-849/foto: o. Ang; 204: 183-2006-0329-502/foto: o. Ang

fotografie Ullstein Bild: S. 11: 01045711; 12: 00727111 Ullstein Bild / Archiv Gerstenberg; 17: 00983607; 2200798820 Ullsten Bild/Imagno; 77TL: 00711556 Ullstein Bild / Archiv Gerstenberg; 131: 00134126; 143: 00058395; 152T: 00724869 Ullstein Bild / Archiv Gerstenberg; 158T: 00418677; 159B: 00352295

fotografie Süddeutsche Zeitung: s. 16T: 281434 ©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 21: 290338 ©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 26: 120425©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 27: 40103127©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 28: 98944 ©SZ foto/foto Süddeutsche Zeitung; 29: 488©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 35L: 132403©S.M./foto Süddeutsche Zeitung; 37: 95501 ©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 52: 363139 ©SZ foto/foto Süddeutsche Zeitung; 59: 39720 © Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 60: 114057 © SZ foto/foto Süddeutsche Zeitung; 64: 364933 © Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 65: 82183 ©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 71: 250898 ©SZ foto/foto Süddeutsche Zeitung; 98T: 321523 © Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 98B: 321522 ©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 103: 6446 © Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 110: 933 © Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 169: 432

©Scherl/foto Süddeutsche Zeitung; 189: 40029995 ©foto Süddeutsche Zeitung/Rue des Archives;

Corbis: s. 10, 38; Getty: s. 137, 172; Novosti: s. 135, 20%0; ED Archives: s. 18, 40, 168, 202; Shutterstock: s. 94, 97, 124T, 133, 138, °139, 140, 141, 154, 158B, 159T, 163, 171, 193; Peter Gray: s. 96, 166, 185; TopFoto: s.76; David Woodroffe: s. 19, 173; Pfeifferfranz: s. 13; J. C. Dollman: s. 20B; NASA: s. 51; E. Doepler: s. 66; Mistr Velkého heidelberského zpěvníku: s. 77TR; se souhlasem Montserratského opatství: s. 162; archiv Nicholase Bervana: 194; Edward Murray: s. 191

Vrchol Hitlerova kultu osobnosti: „Katedrála světla“,
dílo Alberta Speera, vzbuzovala nábožnou úctu těch,
kteří se v roce 1936 zúčastnili norimberského sjezdu
NSDAP.

Úvodem

Stopa, kterou ve světových dějinách zanechal Adolf Hitler, je zcela bezprecedentní. Za pouhých dvacet let se nesmazatelně zapsal do historie a následky mnoha jeho činů pociťujeme dodnes. Už za svého života byl stejně tak mýtem jako lidskou bytostí, a i když se jeho doba stává stále vzdálenější minulostí, tato postava nás pořád neskutečně fascinuje, ale člověk z masa a kostí se mění v karikaturu

zloducha.

Poté, co bylo Německo ve 2. světové válce poraženo, mnoho bývalých zapálených nacistů okamžitě začalo Hitlera odsuzovat a odmítat nebo umenšovat svůj podíl na režimu. Během masového procesu odmítání viny a osobní odpovědnosti, který nemá v lidské historii obdoby, se na Hitlera, a v menší míře také na Himmlera, kteří už byli bez jakýchkoliv pochybností po smrti, naházela veškerá špína, veškeré výstřelky a barbarství nacistického režimu.

Máme několik možností, jak interpretovat historické události a procesy, zde konkrétně životní dráhu Adolfa Hitlera a výjimečné období vzestupu nacismu. Samotnému Hitlerovi by jistě vyhovovala teorie Thomase Carlylea vyzdvihující roli „velikánů“ či „hrdinů“ v dějinách. Považoval se za hrdinu, který se ujal úkolu naplnit osud Německa a nasměrovat ho k velikosti. Mnoho z jeho současníků s tímto hodnocením souhlasilo a Hitler byl široce vnímán právě takto.

Marxisté považují Hitlera za pouhého pěšáka, který byl protlačen k moci, aby sloužil zájmům bezohledné kapitalistické třídy a zabránil nástupu komunismu v Německu. Jeho politika nebyla ničím jiným než kapitalismem uplatňovaným s nebývalou brutalitou a Hitler sám byl jen nástrojem velkokapitálu. Hitler ke svému vzestupu využil především vysoké nezaměstnanosti, s níž se Německo potýkalo.

Konzervativní interpretace Hitlera a nacismu vyzdvihuje spíše ponížení, které Němci pociťovali po podepsání Versailleské smlouvy a okupaci Porúří, a celonárodní pocit prohry. Hitler vrátil Němcům kolektivní sebedůvěru a hrdost na vlastní národ i sebe sama, oživil společného ducha a slíbil Němcům velikost. Tím si získal jejich podporu a mohl se stát

pánem Německa.

V poslední době se prosazuje cosi, co lze označit jako „technická“ interpretace. Tyto teorie zdůrazňují, že hlavními důvody Hitlerova úspěchu byly jeho a Goebbelsova schopnost využít propagandu, Hitlerův talent táborařského řečníka, relativní mládí nacistických vůdců a Hitlerova vypočítavá snaha působit přitažlivě na voličky.

K vysvětlení Hitlerova dočasného triumfu se objevují také nejružnější psychologická vysvětlení. Jeho schopnost naladit se na kolektivní nálady národa, jeho nadání povzbuzovat emoce naslouchajícího davu a jeho zvláštní nadání odhalit silné a slabé stránky lidí, to vše se bere v úvahu při analyzování fenoménu zvaného „nacismus“.

Snímek z roku 1938; celý národ pochodoval v rytmu Hitlerova vytrvalého bubnování — od každého Němce se očekávalo, že se obětuje pro Führerovu vizi budoucnosti.

Jednou z variací psychologicko analytického přístupu je široká škála teorií, které nabízejí okultní výklad nacismu. Tyto myšlenky se začaly vynořovat už ve 30. letech 20. století, ale do obecného povědomí vstoupily a staly se módou teprve o tři desetiletí později díky ohromujícímu úspěchu Pauwelsovy a Bergierovy knihy *Jitro kouzelníků*. Jejich příkladu následovala slušná řádka dalších autorů. Někteří se pustili do seriózních rozborů toho, do jaké míry nacistický režim byl nebo nebyl ovlivněn okultními faktory, práce jiných se blíží fantastickým spekulacím.

Na každém z předložených výkladů Hitlerova pozoruhodného úspěchu lze samozřejmě nalézt přinejmenším zrnko pravdy. Nebýt zoufalé hospodářské situace, v níž se Německo nacházelo mezi roky 1929 a 1933, Hitler by možná nikdy neuchvátil moc v zemi. Pocit národního ponížení, který v Německu panoval, musel být opravdu hluboký, ale zároveň se na něj odvolávali i umírněnější nacionalističtí politici, jak to předvedl Stresemann ve 20. letech. Nezpochybnitelné je také Goebbelsovo nadání manipulovat pomocí propagandy veřejným míněním a Hitlerova schopnost burcovat davy a reflektovat a využívat celonárodní nálady. Všechny tyto faktory měly jistě lví podíl na Hitlerově úspěchu a zbývá zodpovědět otázku, do jaké míry lze nacismus považovat za jedinečný jev. Také Stalin, Mao a další diktátoři byli bezohlední a zavinili smrt ohromného množství lidí, ale i v těch nejhorších z jejich činů se skrývalo logické jádro. Pouze jediný mezi tyrany, Pol Pot, prokázal stejnou míru naprosté nepřičetnosti a destruktivnosti, a možná i proto je jediným diktátorem, na něhož hledíme s podobným odporem.

Hitlerova iracionalita prostupovala všemi stránkami jeho

života, jeho myšlenkami a způsobem, jak fungovalo nacistické Německo od chvíle, kdy se dostal k moci. Jeho obsesivní rasismus daleko překračoval meze obyčejných předsudků a jeho politika vyhlazování pokračovala až do posledního možného okamžiku místo toho, aby se věnoval vedení války, což bylo mnohem naléhavější. Hitler se často opovržlivě vyjadřoval o racionálnosti a vědě a tento přístup mohl Německu jen stěží pomoci dosáhnout někdejší velikosti. Je známo, že věřil v Hörbigerovu „ledovou kosmologii“. To přinejmenším zčásti zavinilo prohru v Rusku. V posledních fázích války Hitler a Goebbels zkoumali horoskop Německa, aby pomocí hvězdných konstelací našli způsob, jak nějakým zázrakem odvrátit porážku.

Mnoho historiků tyto stránky Hitlerovy osobnosti a nacistického režimu pomíjí, odmítá nebo bagatelizuje. Jsme-li konfrontováni s přehnanými tvrzeními některých autorů, že Hitler a nacisté praktikovali satanismus a byli motivováni převážně okultními pohnutkami, jen obtížně odoláváme, ale podobná analýza třetí říše a jejího vůdce je nepřijatelná. Ale na druhou stranu nelze na okultní aspekty nacistického režimu pohlížet jako na cosi bezvýznamného nebo dokonce úplně vybájeného. Takový obrázek hitlerovského Německa by byl mylný, povrchní a nepřesný.

Okultní faktory a ideje bezpochyby vstoupily do myšlení a jednání Adolfa Hitlera a dalších nacistických vůdců. Jistě nešlo o ty nejdůležitější pohnutky, které určovaly jejich politiku a rozhodování, nicméně hrály svou roli.

Kniha *Nacistická okultní válka* odděluje fakta od fikce, mýtus od reality a zkoumá, do jaké míry Hitlera a třetí říši ovlivnily okultní faktory. Výsledky této analýzy mohou překvapit jak fantasy, tak pochybovače.

Tajemní zasvěcenci

O dvanácti letech, během nichž nacistická strana řídila Německo a velkou část Evropy tak výrazně ovládalo iracionální či dokonce magické myšlení, se někdy hovoří jako o období „okultní říše“. Hitler, Hess, Göring, Himmler, Bormann, Goebbels a Rosenberg byli zkrátka nejprominentnějšími vyznavači způsobu uvažování zcela odlišného od sekulárního myšlení, které předtím v Evropě dominovalo. Když z třetí říše zbyly jen dýmající trosky, spojenečtí vítězové zaznamenali spoustu výpovědí členů NSDAP a objevili množství dokumentů, z nichž vyplývalo, do jaké míry ovládaly myšlení nejmočnějších mužů nacistického Německa různé okultní teorie. Odkrývaly natolik ohromující skutečnosti, že tyto důkazy byly během norimberských procesů svévolně zatajeny, protože panovala obava, aby je obhájci nevyužili k dokazování nepřičetnosti svých mandantů.

Jak se mohlo stát, že Německo, země pevněji spojená s duchem racionality a

osvícenství než většina jiných, ovládla skupina lidí, kteří tyto myšlenky naprosto odmítali a místo toho raději naslouchali ponoukání okultistů a vyznávali pseudovědecké teorie o rase, nadčlověku a genocidě jako spravedlivém prostředku k očištění Německa, případně celého světa, od „zkaženosti méněcenných ras“?

Hitler byl Němcům představován jako muž obdařený mystickou, nadpřirozenou silou, která na ně může přejít.

HITLER SE SEZNAMUJE S OKULTISMEM

Všechno začíná šest let před ukončením 1. světové války. Když mladý Hitler žil v bídě ve Vídni, spřátelil se s dalším obyvatelem ubytovny pro bezdomovce, Josefem Greinerem. Greiner zasvětil Hitlera do mnoha magických praktik a ukázal mu, jak rozvinout schopnost ovládat lidi a dění kolem sebe. Hitler spatřoval v nové perspektivě, kterou mu Greiner nabídl, příležitost k úniku ze své tehdejší situace a k přeměně svých velikášských vizí a myšlenek v realitu. K tomu mohl využít metody, které si díky příteli osvojil.

Hitler se začal zabývat hypnózou, jógou a dalšími obory. Věřil, že mu pomohou posílit vůli. Soustředěním vůle na

určitý objekt se ho pokoušel přesunovat a v lesích kolem Vídně hledal pomocí proutku vodu. Hitler také studoval astrologii, naučil se sestavit a číst horoskop. Věnoval se numerologii, grafologii (která podle rukopisu určuje osobnost) a fyziognomii (umění posoudit člověka podle tváře a řeči těla). Hitler někdy zkoušel sílu vlastní vůle tím, že držel ruku nad zapáleným plynovým hořákem. Skutečnost, že Greiner seznámil Hitlera s mnoha okultními praktikami, potvrzují i jiní, kteří ho v té době znali, především Reinhold Hanisch, který se s ním podobně jako Greiner spřátelil v některé s četných vídeňských nocleháren.

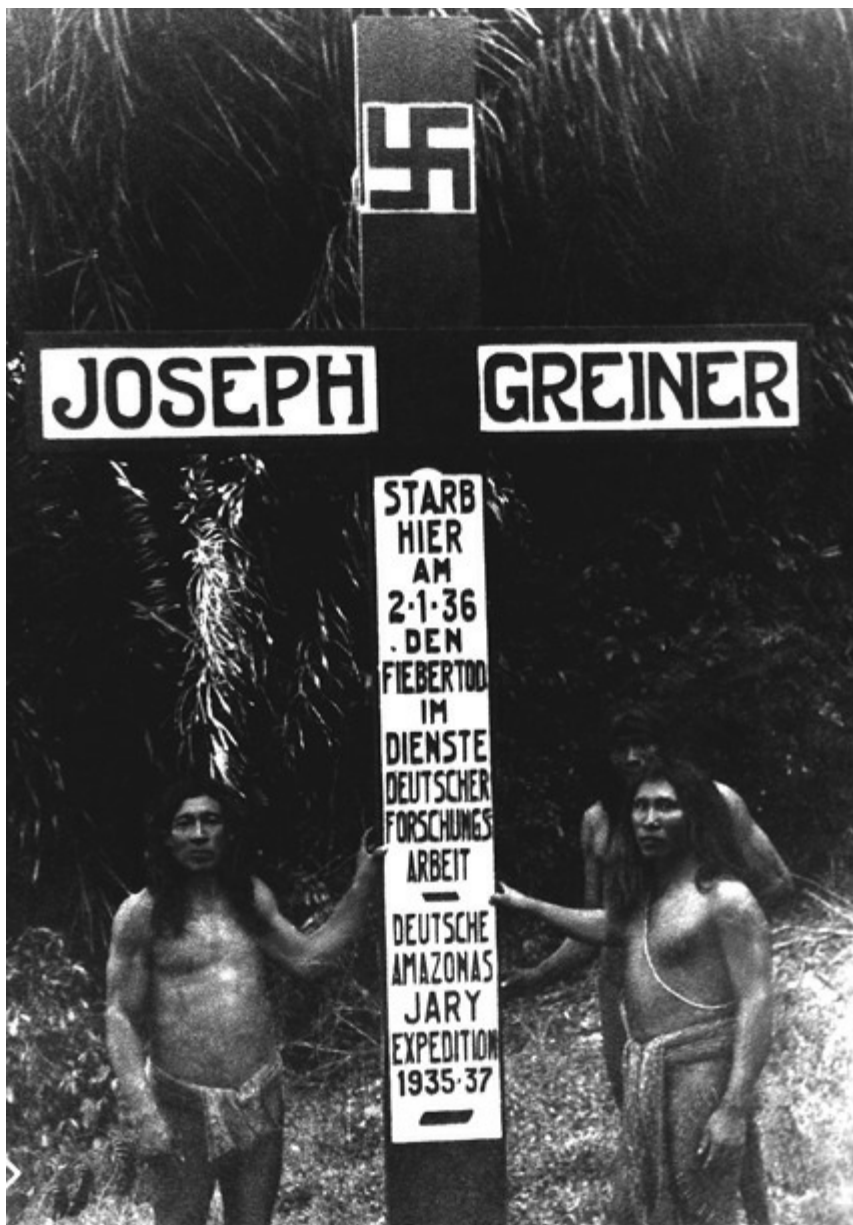
LANZ A ÁRIJŠTÍ REKOVÉ

V roce 1909, když bylo Hitlerovi dvacet let, potkal Adolfa Lanze, vůdce jedné vídeňské okultistické skupiny. Lanz mimo jiné vydával časopis jménem *Ostara*. Hitler si tuto tiskovinu pravidelně kupoval v místní trafice. Hitler se s Lanzem mnohokrát setkal a dostalo se mu od něj dalších lekcí okultismu. Lanzův časopis a pamflety jako první probudily v Hitlerovi antisemitské předsudky, které se však plně rozvinuly teprve kolem roku 1920.

Lanz začínal jako řeholník cisterciáckého řádu, ale když mu bylo pětadvacet, musel klášter opustit kvůli „smyslným a světským myšlenkám“. Okamžitě se stal horlivým německým nacionalistou a zavilým antisemitou, který mimo jiné útočil i na jezuity. Oslovení „pan Adolf Lanz“ se mu zdálo příliš obyčejné, proto si nechal říkat „baron Jörg Lanz von Liebenfels“. Lanzovo okultní společenství, řád nových templářů, se vědomě inspirovalo hierarchií katolické církve.

Na nejrůznějších hradech, které Lanz pro svůj řád získal, zřídil základny svých árijských hrdinů. Ve 20. letech

dvacátého století už řádu patřily čtyři hrady, dům v Salzburgu a „kobka“ v Maďarsku. Hlásal, že „árijský hrdina je nejdokonalejším vtělením Boha a ducha na této planetě“. Bohužel má však zatvrzelého nepřítele známého jako *čandála* neboli podčlověk. *Čandála* podporuje demokracii, kapitalismus a materialismus. Árijští hrdinové smísili svou krev s opicemi, proto jejich rasa zdegenerovala. Věk Vodnáře se stane svědkem dokonalého vítězství znovuzrozeného, rasově očištěného árijce nad hříchem mesaliance s nižšími rasami.

Josef Greiner navštívil roku 1935 Amazonii, aby tam prozkoumal podmínky pro založení budoucí německé kolonie, o rok později ale podlehl horečce a byl v Amazonii pohřben.

Řád stanovil přísná rasová kritéria členství. Členové řádu nemuseli mít pouze plavé vlasy a modré oči, ale také velké lebky, malé ruce a malá chodidla. Všichni, kdo vstoupili do jeho řádu nových templářů, skládali slib, že se ožení s rasově čistými ženami. Lanz tvrdil, že „skrze ženu přišel na svět hřích a děje se tak stále dokola, neboť žena je obzvláště náchylná podlehnout milostným úskokům méněcenných zvěrolidí“.

Nepříliš povznášející heslo Lanzova řádu znělo: „rasová válka až po kastrovní kleště“.

Lanz byl také obsesivním propagátorem nudismu a tomuto tématu věnoval několik čísel časopisu *Ostara*. Věřil ve ztracený ráj, kde nazí árijští muži obcují v rasově čistých vztazích s árijskými ženami. Pád této rasy nastal ve chvíli, kdy se árijky začaly pářit s příslušníky „tmavých ras“, ale Ježíš (Lanz ho nazývá gótským výrazem *Frauja*) je přišel spasit skrze nové přikázání „miluj svého bližního, je-li příslušníkem stejné rasy, jako sebe sama“. Odsuzoval také „mezirasové milostné vztahy“ a pro ty, kteří se jimi provinili, žádal trest nucených prací a moření hladem. Volal po „vyhubení zvěrolidí a množení vyššího, nového člověka“. Prostředkem mělo být selektivní šlechtění, sterilizace, nucené práce, deportace „do pralesa mezi opice“ a dokonce vraždy.

Lanz tento bizarní systém rasové mytologie nazval ariosofií. Zahrnoval množství výstředních představ, které se točily kolem myšlenky, že když autoři bible hovoří o andělech, mají na mysli „árijské reky“. Podle jeho bludů se méněcenné lidské rasy vynořily v dobách Atlantidy a Lemurie. Lanz odmítal myšlenku, že lidé pocházejí z lidoopů; jeho teorie pokládají lidoopy za zkažené lidi. Zvláštní zášť choval k Židům, Čechům a Slovincům. Tyto tři etnické skupiny podle něj vznikly mesaliancí árijců s lidoopy. Jeho árijcům bylo předurčeno stát

se tzv. panskou rasou a vládnout méněcenným etnickým skupinám.

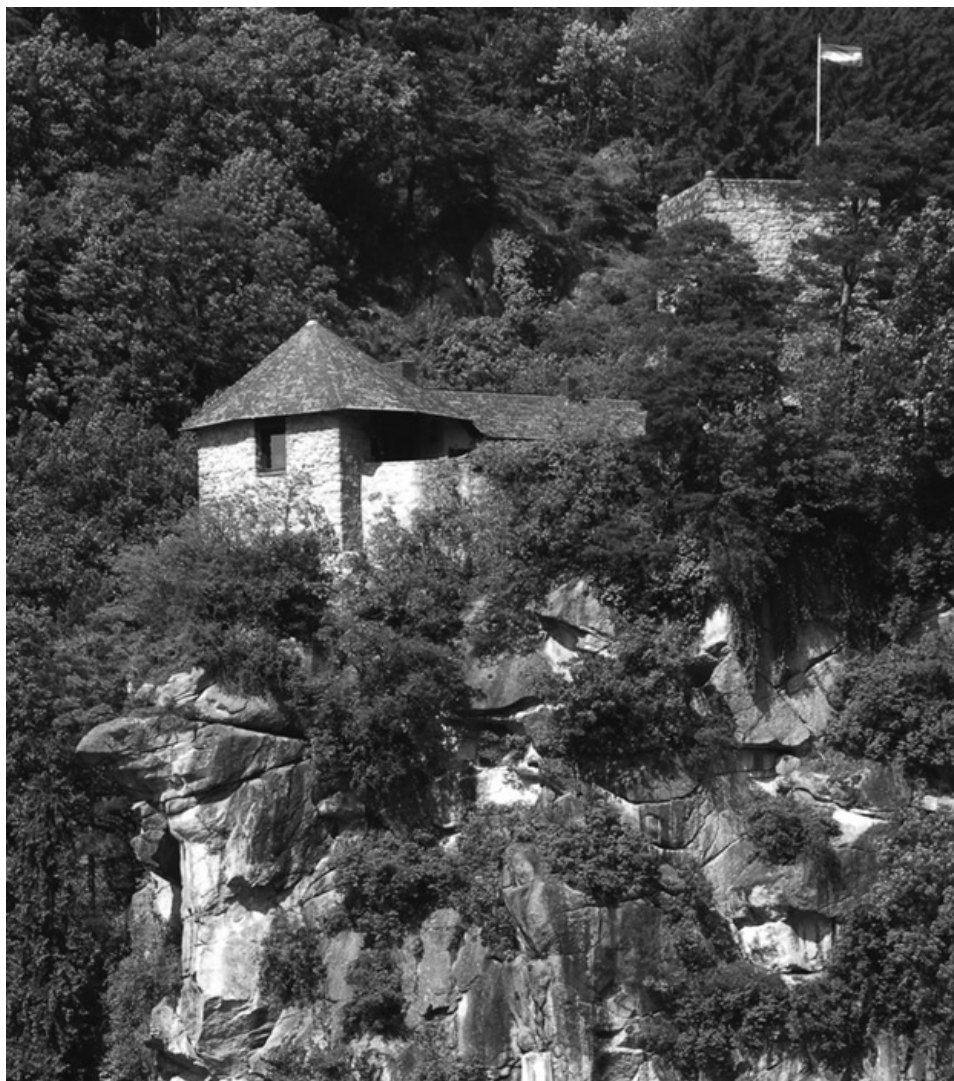

Adolf Lanz (Lanz von Liebenfels) tvrdil, že „inspiroval“ Hitlera k tzv. konečnému řešení. Bývalý cisterciácký mnich založil kult, který svou organizací napodoboval katolickou církev.

Lanz v soukromém dopise jednomu ze svých studentů z roku 1932 jistě nepíše jen pronic zanic: „Hitler je jedním z našich žáků.“ V roce 1934 hrdě prohlašoval, že jeho řád byl „prvním projevem národního socialismu“, a ještě v roce 1951 se chlubil, že právě on inspiroval Hitlera k přijetí tzv. konečného řešení.

MNICHOVSKÝ KOSMICKÝ KROUŽEK

Lanzovy myšlenky Hitlera určitě ovlivnily, ale cosi, co se blížilo koherentní ideologii, začal formulovat už zhruba o šest let dříve. Když se Hitler v roce 1913 přestěhoval do Mnichova, usadil se ve Schwabingu, čtvrti bohémů. Kromě toho, že se stýkal s dalšími výtvarníky, objevil myšlenky Alfreda Schulera a Ludwiga Derletha. Schuler byl přesvědčen o významu „čistoty krve“ a byl také silně protižidovsky zaměřený. Oba muži patřili ke skupině, která usilovala o navrácení Mnichova do centra „kosmického vědomí“. Plánovali, že stávající politické, společenské a náboženské uspořádání světa nahradí „pravlastí (*Urheimat*) duše“. Dávali přednost instinktu před rozumem, nabádali k následování impulzů nevědomé mysli a snažili se o návrat společnosti blíže přírodě a prostotě.

Zříceninu rakouského hradu Werfenstein v údolí Dunaje koupil Lanz roku 1907. Werfenstein sloužil jako hlavní sídlo jeho řádu nových templářů.

Schuler uctíval římskou říši a obviňoval Židy a křesťany z jejího zániku. Účastnil se spiritistických seancí, léčivých rituálů a „astrálních cest“. Schuler zdůrazňoval „posvátnost

čisté krve“ a za svůj osobní symbol považoval svastiku. Hitler si vyslechl Schulerovu vídeňskou přednášku, a jak vyprávěl jeho přítel Greiner, díky ní se u Hitlera rozvinul obdiv ke starověkému Římu. Kromě toho bylo Schulerovou zásluhou, že Hitlera začal fascinovat symbol svastiky. Schuler měl možná na mladého Hitlera relativně malý vliv, ale povzbudil jeho rasové obsese a dal mu nejvýraznější symbol nacismu, svastiku.

Svastika byla v Tibetu symbolem štěstí. Tento snímek pořídil Ernst Schäfer ve Lhase na přelomu let 1938 a 1939.

Derleth zastával ještě podivnější názory než Schuler. Věřil, že Schulerovy seance jsou „rituály černé magie“, a jeho megalománie ho dovedla k sepsání proslulých *Die Proklamationen* (Prohlášení), v nichž upozorňoval na blízký příchod „Krista Nejvyššího vládce“ (*Christus Imperator Maximus*). Tento spasitel světa, který se už blížil, požadoval „krví zocelené oddíly k dobytí planety“. Dobře známá je poslední věta *Die Proklamationen*: „Vojáci, dávám vám v plen – tento svět!“ Jeho „říše Krista krále“ našla jen málo stoupců, ale Derlethovy myšlenky se šířily po Mnichově a s oblibou je zmiňoval *Schwabinger Beobachter*, zpravodaj místní bohémské komunity.

Hitler o Derlethových *Prohlášeních* věděl a věděl také o jeho projektu na vybudování ideálního města zvaného *Rosenburg*. I když *Rosenburg* zůstal jen snem, Lanz a další myslitelé, kteří měli na mladého Hitlera vliv, o něm rádi hovořili. Tento nápad se líbil i Himmlerovi, když začal vytvářet vlastní vizi utopického státu, nad nímž mělo podle Himmlerových představ v případě konečného vítězství Německa vládnout jeho SS (*Schutzstaffel* neboli „ochranný oddíl“). Derlethova fascinace alchymií, organickým zemědělstvím, životem v harmonii s přírodou, vegetariánstvím, „duchovním vývojem“ a „řádem“, který zrodil „šťastnou společnost“ a vládl jí, zásadně ovlivnila Himmlerův světonázor.

V roce 1919 se na mnichovské politické scéně objevila Německá dělnická strana (DAP). Založil ji Anton Drexler ze společnosti Thule. Hitler dostal rozkaz, aby tuto stranu sledoval, ale nakonec se stal jejím členem.

TŘI MUŽI, KTERÍ ZMĚNILI BĚH HITLEROVA ŽIVOTA

Roku 1919 se Hitler v Mnichově setkal se třemi muži, kteří více a důkladněji než jiní formovali jeho myšlení a položili základy jeho politické kariéry. Všichni tři se plně zapojovali do okultních praktik. Ukázalo se, že Gottfried Feder, Dietrich Eckart a Alfred Rosenberg měli rozhodující vliv na Hitlerovu proměnu v budoucího německého vůdce.

Vše začalo 12. září 1919, kdy si Hitler přišel poslechnout proslov na schůzi Německé dělnické strany. Řečníkem byl Feder a tématem jeho příspěvku kapitalismus a zlo v něm skryté. Strana měla v té době pouze padesát čtyři členů, ten večer bylo přítomno jen pár z nich. Hitler fascinovaně naslouchal Federovu proslovu a nové ekonomické myšlenky, které Feder prezentoval, ho mocně přitahovaly. Během diskuse, která následovala po řečnickově přednášce, jeden z

posluchačů požadoval, aby se bavorský stát oddělil od zbytku Německa a obnovil někdejší monarchii.

Na horním snímku vidíme Antona Drexlera (muž s knírem a páskou kolem paže) na schůzi DAP. Pod ním je Hitlerův průkaz člena DAP; původní číslo průkazu „55“ bylo upraveno na „5“.

Hitler rozzlobeně vstal a začal vášnivě obhajovat ideu velkoněmecké říše, do níž by kromě stávajících států patřilo také Rakousko, Gdaňsk a všechna území s německy hovořícím obyvatelstvem. Když vyslovil své stanovisko, chystal se k rychlému odchodu, ale přispěchal k němu vůdce strany Anton Drexler a podařilo se mu získat Hitlerovu adresu. Poté Hitler schůzi opustil. Nazítří mu pošta doručila členský průkaz.

Hitlerovo charisma, řečnické schopnosti a síla jeho přesvědčení udělaly na Drexlera a Federa hluboký dojem. Když Drexler zaslechl Hitlera mluvit, poznamenal: „Proboha, ten má dar řeči, že? Měli bychom ho využít.“

Díky účasti na schůzi se Hitler stal padesátým pátým členem Německé dělnické strany a sedmým členem stranického výboru, zodpovídajícím za propagandu. Zanedlouho se strana přejmenuje na Národně socialistickou německou dělnickou stranu a Hitler se stane jejím vůdcem. Přemění ji v masové hnutí a do značné míry při tom zúročí

okultní přípravu, kterou mu poskytnou tajemní zasvěcenci ze společnosti Thule a Společnosti vrilu. [1]

Málokteré myšlenky, jež budoucí německý kancléř během své politické kariéry vyslovil, byly původní. Téměř celou svou hospodářskou politiku převzal od Federa a jeho antisemitismus, zpočátku spíše neurčité a nesoudržné předsudky, se zformoval v pevné dogma, teprve když vstřebal okultní rasové teorie Dietricha Eckarta a Alfreda Rosenberga. Na rozdíl od Hitlera všichni tři pocházeli z dobře situovaných, středostavovských rodin a díky tomu, že dokázali sofistikovaněji „ospravedlnit“ předsudky, které Hitler hluboce prožíval, ale asi je dosud nebyl schopen jasně formulovat, rozhodujícím způsobem změnil směr Hitlerova života a tím i světových dějin.

DIETRICH ECKART – HITLERŮV DUCHOVNÍ OTEC

Přestože Německá dělnická strana hlásala názory, které sdílel, Eckart dobře věděl, že se nikdy nedokáže změnit v masové hnutí, pokud se do jejího čela nepostaví ten správný vůdce. Na jaře 1919, ještě před setkáním s Hitlerem, řekl: „Potřebujeme v čele člověka, který ustojí i rachot kulometů. Pro tenhle úkol bude nejvhodnější nějaký dělník, který umí mluvit.“

Program k projevu Gottfrieda Federa, který měl přednést v roce 1927. Feder byl ekonom a jeho vystoupení přimělo v roce 1919 Hitlera, aby vstoupil do DAP.

Eckart byl posedlý myšlenkou, že se brzy objeví silný vůdce, který nejen navrátí Německu jeho bývalou velikost, ale učiní z Němců nejmocnější národ světa. Okamžitě ho upoutal Hitlerův potenciál a uvěřil tomu, že mladý rakouský kaprál je

mesiášem, na něhož on i celé Německo čekali. Hitler nepocházel z vyšší nebo střední třídy, takže mohl mluvit k pracujícím jako jeden z nich. Jeho charisma a řečnický talent byly nesporné. Eckart věřil, že když on a další, kteří sdílejí jeho světonázor, poskytnou Hitlerovi dostatečnou průpravu, může se změnit v budoucího spasitele Německa.

Eckart Hitlera pečlivě připravoval a zasvětil ho do celé řady okultních idejí a praktik. Seznámil ho se třemi ezoterickými spolky: společností Thule, řádem vysokých armanů [2] a Společností vrilu. Zde si Hitler osvojil okultní techniky koncentrace a vizualizace a rozvinul schopnost působit na události a lidi silou své vůle.

Bývalý morfinista a dramatik Dietrich Eckart byl žákem Adolfa Lanze a udržoval kontakty se společností Thule (nebyl však jejím členem). Patřil k zakladatelům DAP.

Eckart pevně věřil, že je v kontaktu s „tajemnými vůdci“, mystickými bytostmi, které různí lidé umisťovali na různá místa – do ovzduší, do horských pevností v Tibetu nebo do středu Země. Domníval se, že je dokáže přivolat a pověřit prací ve prospěch Německa, a také věřil, že Hitler je pozemským nástrojem jejich moci.

Kurt Ludecke, který byl dlouhá léta Hitlerovým dobrým přítelem, popsal Eckarta jako „jakéhosi strážného ducha a do značné míry také Hitlerova duchovního otce a dědečka nacistického hnutí“. O svém přesvědčení se Eckart zmínil Rosenbergovi: „Ať se stane, co se musí stát, ale já v Hitlera věřím; stojí nad ním šťastná hvězda.“

Eckart stejně jako Feder hluboce nenáviděl kapitalismus. Feder, přinejmenším zpočátku, svůj nepřátelský postoj ke kapitalismu nespojoval s antisemitismem, ale Eckart byl pevně přesvědčen, že kapitalismus ve skutečnosti řídí Židé. Pomocí svých novin *Auf gut Deutsch* a mnoha pamfletů, které napsal, zvláště velmi pobuřujícího *Všem pracujícím!*, šířil tyto myšlenky mezi tisíci Němců, kteří se na konci 1. světové války cítili bezmocní a odcizení. Díky Eckartovu vlivu začali nejprve Feder a potom Hitler vnímat Židy jako zdroj všeho zla ve světě.

SPOLEČNOST THULE

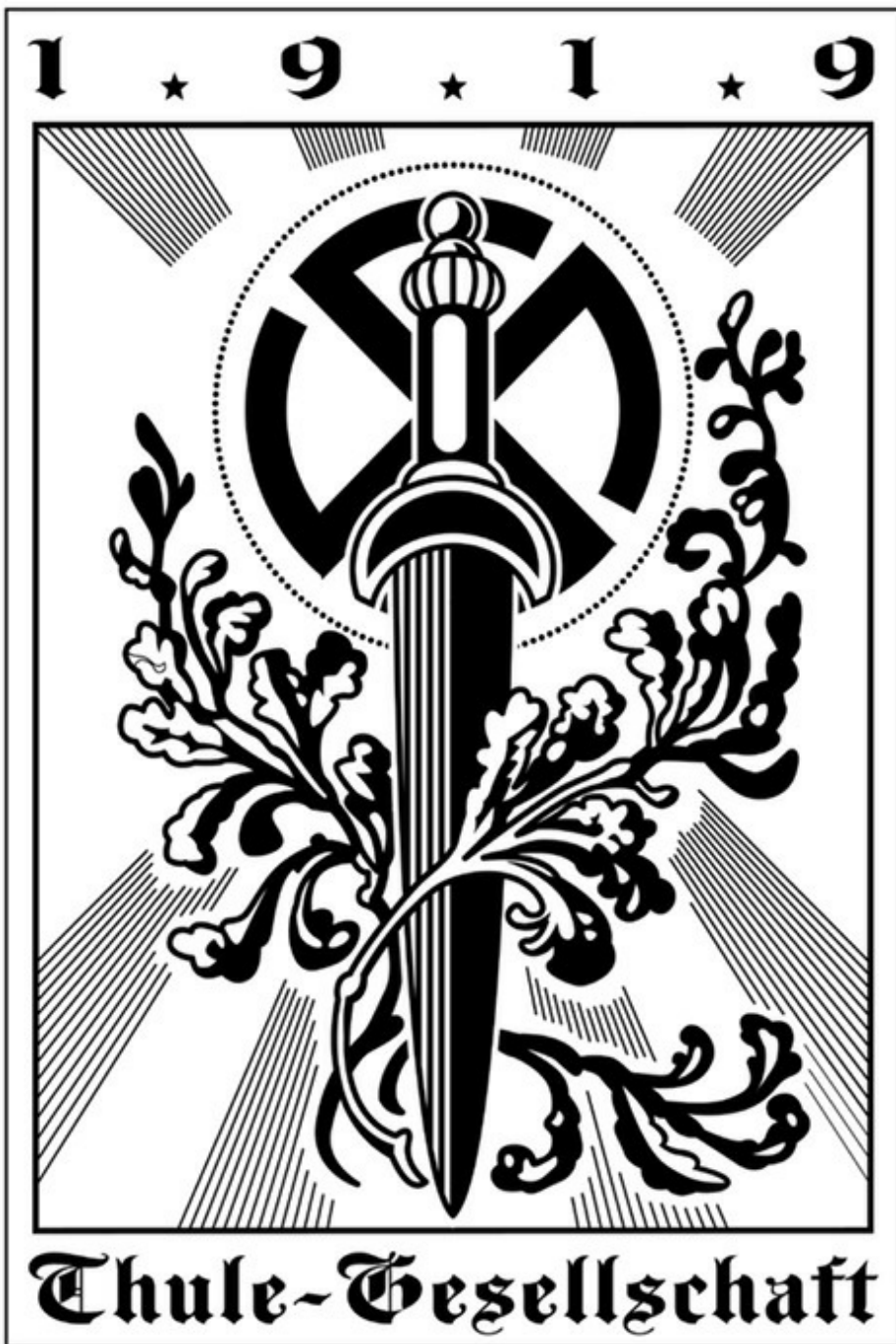
Úplné počátky nacismu leží v okultismu. Nacistická strana se zrodila jako politická odnož společnosti Thule. Tu založil v roce 1910 Felix Nieder. Nieder přeložil ze staroseverštiny do němčiny *Eddy*, posvátné knihy skandinávského pohanství. V

roce 1918 vznikla mnichovská pobočka společnosti a zapojila se do politické činnosti.

Společnost Thule inspiroval starověký mýtus o Hyperboreji a Thulé. Hyperborea byla považována za zemi daleko na severu, kterou zničil led. Led ji rozlomil na dva ostrovy, jeden z nich byl známý jako Thulé. Členové společnosti Thule věřili, že obyvatelé Thulé byli předky árijské rasy.

Společnost Thule silně ovlivnila nacistické myšlení a jeho formování. Na vůdce nacistické strany měla stejně zásadní vliv snad jen Společnost vrilu.

Eckart byl rovněž posedlý myšlenkou na *Reichskleinodien*, korunovační klenoty Svaté říše římské, zvláště na korunu a žezlo, které si předávali její císaři. Prahł po tom, aby se tzv. Longinovo kopí neboli kopí osudu dostalo do vlastnictví velkoněmecké říše.

Znak společnosti Thule, pestrého spolku okultistů, jejichž

víra se točila kolem příchodu „německého mesiáše“, „velikána“, který po ponižující porážce v I. světové válce vrátí Německu jeho bývalou slávu.

I přes naprosto nepřátelský postoj ke křesťanství a judaismu byl Eckart přesvědčen, že pro nacisty je klíčové, aby získali co nejvíce posvátných relikvií obou náboženství a využili jejich moc. Právě Eckart seznámil Hitlera s bizarními texty antisemitského Žida Otto Weininger, který uváděl další okultní důvody, proč mají árijci vládnout světu a proč si Židé zaslouží nenávisť.

ŽIDOVSKÝ ANTISEMITA OTTO WEININGER

Weininger byl psycholog židovského původu, který se za své židovství hluboce styděl. Stejně jako mnoho myslitelů jeho generace věřil, že etnické a národnostní rozdíly jsou spíše dědičné než kulturně podmíněné. Ve své knize *Pohlaví a charakter* Weininger rozděluje státy na základě toho, čemu říká „maskulinita“ a „femininita“ národů. Na obyvatelstvo z oblasti Středomoří pohlíží jako na samičí a na obyvatele severní Evropy jako na samčí. Ve stejném duchu tvrdí, že národy a rasová společenství jsou buď „aktivní“, nebo „pasivní“. Maskulinní národy jsou aktivní a femininní národy pasivní. Němce Weininger pochopitelně považoval za aktivní a Židy za pasivní.

Weininger nebyl s touto pochybnou klasifikací národů a etnických skupin spokojen, proto své rasové předsudky obohatil sexismem. Ženy zcela odsoudil jako materialistické, pasivní a femininní, zatímco muže pokládal za duchovní,

aktivní a maskulinní. Svým tvrzením, že ženy jsou méně duchovní než muži, úplně převracel ortodoxní pohled na pohlaví a spiritualitu.

Severská mytologie v *Prozaické Eddě* ovlivnila nacistické myšlení; dole: vlci pronásledují Sol a Maniho (scéna z Edd).

Jádro Weiningerovy knihy představovala polemika namířená proti ženským hodnotám a ženám obecně. Jeho postoj k ženám shrnuje dobře známý výrok: „I ta nejlepší žena stojí níže než ten nejhorší muž.“ Ženy nebyly vnímány pouze jako podřadnější než muži, ale také jako dosud neúplné lidské bytosti. Samy o sobě byly bezcenné a nabývaly pouze významu jakéhosi nástroje, který může posloužit mužům.

Weininger dále tvrdil, že Židé stojí ještě níže než ženy, protože ženy věří v muže, zatímco Židé nevěří v nic. Židé nejsou vůbec schopni zasvětit svůj život duchovním principům a ztělesňují ducha dekadentního materialismu. Jejich sklony z nich činí přirozeného nepřítele německého národa. Weininger napsal:

Lidská rasa očekává zakladatele nového náboženství a boj

spěje do rozhodující fáze stejně jako v prvních letech našeho letopočtu. Lidstvo má opět před sebou volbu mezi judaismem a křesťanstvím, mezi obchodem a kulturou, mezi ženou a mužem, mezi třídou a jednotlivcem, mezi bezcenností a hodnotou, mezi nicotou a božstvím; žádné třetí království není.

Stejně jako Hitler a mnoho dalších nacistů ani Weininger nepohlížel na rasu pouze z biologického hlediska, ale viděl v ní také reprezentanta duchovních hodnot. Tvrdil, že judaismus je „intelektuálním sklonem, psychickým stavem, který se může objevit u jakéhokoliv člověka, ale v dějinách se nejvýrazněji projevil v historickém judaismu“. Weininger rovněž věřil, že německá rasa představuje nejvyšší vyjádření duchovních hodnot.

Středověké korunovační klenoty císařů a králů Svaté říše římské představují jeden z nejvýznamnějších souborů královských šperků vůbec. Nacisté v nich spatřovali zdroj duchovní síly.

Tento nešťastný Žid, který nenáviděl sám sebe, ovlivnil i myslitele takového formátu, jako byli Wittgenstein a Freud. Veškerou iracionalitu svých předsudků vůči ženám a Židům otevřeně připisoval antisemitismu. Napsal:

Nejopravdovější árijci, ti, kteří jsou nejárijštější a jsou si nejvíce jistí svým árijstvím, nebývají antisemity. Naopak na útočném antisemitovi lze vždy nalézt určité židovské rysy, přestože nemá ani kapku semitské krve. Proto jsou nejhlasitějšími antisemity Židé.

Rok poté, co Weininger konvertoval ke křesťanství, spáchal sebevraždu. Jeho dílo *Pohlaví a charakter* si získalo značnou oblibu, mělo velký vliv a mnozí ho velebili. K jeho největším obdivovatelům patřili Eckart a Alfred Rosenberg, o jehož zásadním vlivu na Hitlera se zde krátce zmíníme. Eckart ukázal Hitlerovi Weiningerovu knihu a na budoucího kancléře hluboce zapůsobila. V *Tischgespräche (Rozhovory u stolu)* [3] Hitler označil Weiningeru za „jediného Žida, který si zasloužil žít“.

Otto Weininger: „jediný Žid, který si zasloužil žít“, jak prohlásil Hitler.

ALFRED ROSENBERG, IDEOLOG NSDAP

Rosenberg zjistil, že se Weiningerův postoj k ženám blíží jeho vlastním rasistickým bludům. Tvrdil, že muži přemýšlejí „systematicky“, zatímco ženy přemýšlejí „lyricky“; mužské myšlení je podle něj „synoptické“, zatímco ženské myšlení je „atomistické“. Rosenberg věřil, že hlavním úkolem žen je „zasvětit život uchování rasové čistoty“.

V Rosenbergových očích představovala rostoucí emancipace žen katastrofální omyl. Naprosto odmítal rovnost

pohlaví. Tyto myšlenky spojoval s liberálními hodnotami, které podle něj téměř zničily Německo. Rosenberg byl přesvědčen, že idea lidských práv je nejen iluzí, ale také nebezpečným bludem. Příroda stvořila dvě pohlaví a rozdíly mezi muži a ženami jsou vrozené, nikoliv kulturně podmíněné. Ženy stojí níže než muži a pouze znovunastolením přirozeného řádu věcí, v němž muži vládnou a ženy jsou jim podřízeny, lze překonat a zvrátit omyly feminismu, který je „umělým plodem toho nejzvrácenějšího intelektualismu“. Úlohou ženy je zachovávat rod, udržovat rodinné hodnoty a pozvedávat morálku. Feminismus je „příznakem úpadku“ a „vynálezem židovského mozku“, který má sloužit ke zničení árijské rasy.

V roce 1919 Eckart představil Rosenbergovi Hitlera a Rosenbergův vliv na Hitlerův světónázor se ukázal jako zásadní. Rosenberg byl posedlý odporem k Židům, komunismu, kapitalismu, svobodnému zednářství a křesťanství a také hluboce nenáviděl lesbickou lásku a měl až chorobnou zálibu ve sbírání hudebních nástrojů. Kromě toho, že věřil v pravlast árijské rasy na ostrově Thulé, byl také pevně odhodlán „stvořit nový druh člověka“, který bude vládnout „rasám podlidí“ a prostřednictvím okultních metod posune lidství na „vyšší úroveň“.

Jak Eckart, tak Rosenberg vyznávali dosti podivné náboženství. Celkově vzato pohanská náboženství starověku uctívala přírodní síly a hlásala, že je důležité dosáhnout v pozemském životě maximálního možného štěstí. Oba muži byli přesvědčeni, že hmotný svět není pouze iluzí, ale dokonce zlem. Pokládali za povinnost lidské rasy usilovat o dosažení úrovně, kde bude moci žít ve vyšším, „nehmotném stavu bytí“.

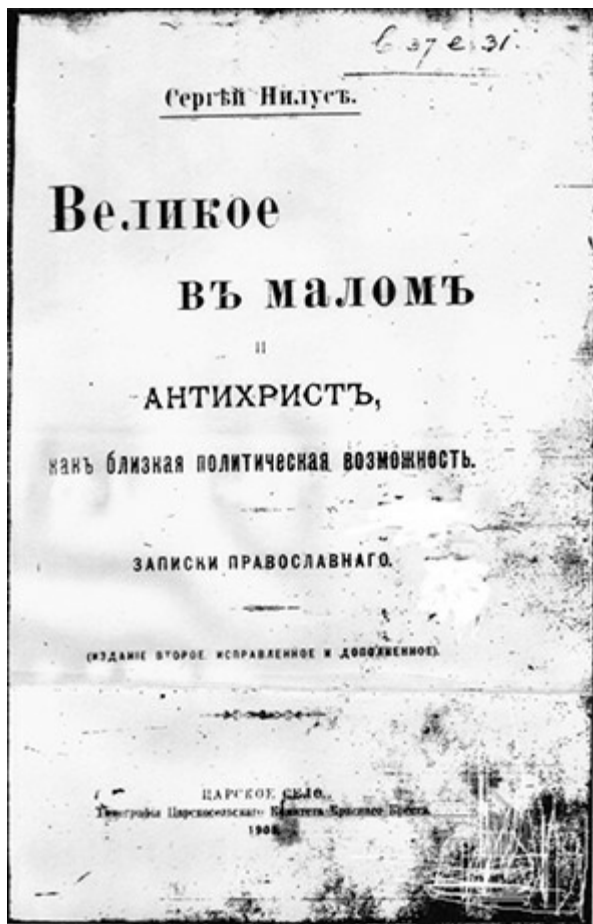

Alfred Rosenberg hrál důležitou roli při formování nacistické ideologie. Odmítal křesťanství jako židovské náboženství a sestavil rasovou hierarchii s árijci na vrcholu.

PROTOKOLY SIONSKÝCH MUDRCŮ

Rosenberg vyrůstal v Estonsku, které bylo součástí carského Ruska. Musel uprchnout před bolševickou revolucí a přišel o veškerý majetek. Když jako ožebračený uprchlík dorazil do Německa, měl jedinou „zbraň“, která mu mohla pomoci získat někdejší privilegované postavení. Touto zbraní byl výtisk nechvalně proslulých *Protokolů sionských mudrců*, textu, o němž se tvrdilo, že je záznamem tajných usnesení Světového kongresu židovstva, který se konal v Bazileji roku 1897 a který údajně předložil plány na židovskou světovládu.

Rosenberg moc dobře věděl, že *Protokoly* jsou podvrh, ale zároveň si uvědomoval, že pokud se dostatečně zpopularizují, mohou zapůsobit jako rozbuška. Poté, co si přečetl *Auf gut Deutsch*, vypravil se za Eckartem a ukázal mu rukopis *Protokolů*. Nesmírně nadšený Eckart zařídil vydání německého překladu. Kromě toho pozval Rosenberga do společnosti Thule a později ho představil Hitlerovi. V listopadu 1918 Rosenberg přicestoval do Mnichova a v lednu 1919 vstoupil do Německé dělnické strany, o devět měsíců dříve než Hitler.

První vydání *Protokolů sionských mudrců*, publikované v Rusku roku 1903, bylo antisemitskou mystifikací, která předstírala, že odhaluje židovské plány na ovládnutí světa.

Rosenberg své myšlenky prozatím nevydal knižně. Místo toho začal přispívat články do Eckartových novin. Koncem roku 1919 dokončil svůj první rozsáhlejší rukopis, *Die Spur der Juden im Wandel der Zeiten* (Židovská stopa v průběhu časů). V této bizarní, zmatené a nesouvislé práci tvrdil, že barvy

nové státní vlajky, kterou zavedla Výmarská republika (červená, černá a zlatá), představují tři různé aspekty údajného „židovského nejvyššího velení“ a jeho záměru dosáhnout „světovlády“. V Rosenbergově paranoidní představivosti červená zastupovala „židovský bolševismus“, černá „židovský anarchismus“ a zlatá „židovský velkokapitál“. Prohlásil, že „židovští filozofové od Ezdráše, Ezechiela a Nehemjáše až po Marxe, Rothschilda a Trockého sní o černé, červené a zlaté internacionále“. Tvrdil také, že svobodné zednářství není ničím jiným než dalším „předvojem“ spiknutí a že Anglie, „země, kde se svobodné zednářství zrodilo“, je „centrem světového židovstva“.

Zastánci konspiračních teorií už dvě stě let obviňovali svobodné zednáře ze sledování určitých politických zájmů, ale zdá se, že teprve Rosenberg to nekompromisně specifikoval jako „židovské spiknutí“. Ve své druhé knize, *Die Verbrechen der Freimaurerei* (Zločiny svobodného zednářství), se pustil do výpadů proti „židozednářství“.

Rosenberg brzy přesvědčil o své pravdě také Eckarta a Hitlera a ve velmi krátké době se jeho způsob myšlení stal ortodoxní ideologií krajně pravicového hnutí. Rosenbergovi bylo přiřknuto postavení oficiálního ideologa NSDAP. Měl za úkol obstarávat „fakta“, která by podpořila výroky stranických řečníků. Sehrál také významnou roli při formulování základní „filozofie“ nacismu.

Rosenberg vydal další dvě knihy a poté se pustil do práce na *Protokolech*. Doplnil je rozsáhlým komentářem a připravil k tisku. Jeho vydání *Protokolů* se stalo mezinárodní knižní událostí.

Jak doufal a předpokládal, dopad *Protokolů* byl okamžitý a celosvětový. Uvedly do pohybu mezinárodní antisemitské hnutí, a přestože deník *The Times*, který je zpočátku bral

vážně, poměrně rychle prokázal, že jde o podvrh, *Protokoly* se staly neodmyslitelnou součástí protižidovské propagandy krajní pravice.

Hitler byl pochopitelně bezvýhradně přesvědčený o pravosti *Protokolů*, a to i přesto, že sám Rosenberg dobře věděl, jak to s nimi je. V prvním německém vydání tohoto textu Rosenberg opatrně uvedl, že „vzhledem k tomu, jak se dnes věci mají, nelze předložit právně přesvědčivý důkaz ani o jejich naprosté autenticitě, ani o jejich zfalšování“. Když se Hitler pustil do psaní knihy *Mein Kampf* (Můj boj), uvedl, že *Protokoly* jsou nejen pravé, ale že také jasně prokázaly židovské spiknutí proti světu.

MÝTUS 20. STOLETÍ

Jeho úvod k německému vydání *Protokolů* měl obrovský formující vliv na Hitlera a nacisty, nicméně Rosenberg pracoval na ještě ambicióznější knize, *Der Mythos des 20. Jahrhunderts* (Mýtus 20. století). Ta nakonec spatřila světlo světa v roce 1930 a stala se druhou nejoblíbenější nacistickou knihou, hned po *Mein Kampf*. Proдалo se jí více než milion výtisků. Dokonce i Hitler o ní řekl, že je spolu s jeho knihou nejdůležitějším manifestem nacistické politiky.

Bývá zvykem podceňovat Rosenbergův vliv na Hitlera. Je zřejmé, že v posledních třech letech války byl poměrně zanedbatelný, ale po většinu Hitlerovy politické dráhy tomu bylo jinak. Hitler o něm měl tak vysoké mínění, že ho v době, kdy se sám ocitl ve vězení po neúspěšném mnichovském puči z roku 1923, pověřil vedením strany a Rosenberg v této pozici setrval až do Hitlerova propuštění.

Když se nacisté chopili moci, Rosenberg měl na starosti

poměrně širokou agendu, což lze stěží hodnotit jako důkaz jeho neschopnosti nebo jako projev nedůvěry ze strany vedení. I když se nemohl rovnat Goebbelsovi, Himmlerovi, Bormannovi nebo Heydrichovi, jako administrátor byl v prosazování své politiky úspěšnější než většina nacistických vůdců. Obrovský vliv, který měl Rosenberg na Führerovo myšlení, lze vyčíst z *Mein Kampf*, z *Tischgespräche*, z mnoha Hitlerových projevů a z nejrůznějších rozhovorů, především z těch, které zaznamenal Hermann Rauschning, předseda gdaňského senátu. Rosenberga někdy nazývali „ochráncem víry“ nebo „svědomím Strany“. Ať už nám dnes jeho myšlenky připadají jakkoliv nesourodé a odpudivé, měl na nacisty a zvláště na Hitlera hluboký vliv.

„Když se nacisté chopili moci, Rosenberg měl na starosti poměrně širokou agendu, což lze stěží hodnotit jako důkaz jeho neschopnosti nebo jako projev nedůvěry ze strany vedení. I když se nemohl rovnat Goebbelsovi, Himmlerovi, Bormannovi nebo Heydrichovi, jako administrátor byl v prosazování své politiky úspěšnější než většina nacistických vůdců.“

Rosenberg v *Mýtu 20. století* tvrdí, že materialismus a individualismus jsou zanikajícími naukami a že je překryje kolektivní identita národa (*Volk*). Věřil, že Atlantida leží na dálném severu a že je pravlastí árijců. Rosenberg také značně

jedovatě pranýřoval katolictví a velebil ty, jimž říkal „mučedníci svobodného bádání“. V jeho představách k nim patřili „albigenští, valdenští, kataři, arnoldisté, stedingenští, hugenoti a reformovaní luteráni [4]“. Podezřele nesourodou směsici náboženských rebelantů spojovalo pouze to, že se všichni postavili proti katolické církvi. Hugenoti a luteráni by se neshodli téměř na ničem; valdenští byli pronásledováni, protože kritizovali bohatství a výsady a nikoliv proto, že by se svým učením nějak zásadně rozcházel s katolictvím; arnoldisté a stedingenští byli bizarními, okrajovými sektami; a „kataři“ je pouze jiný název pro albigenské.

Rosenberg nenáviděl materialismus, a proto jistě nepřekvapí, že nejvíce vynášel do nebe právě katary. Stejně jako oni považoval fyzický svět za zlo, za cosi, čeho bychom se měli všichni zbavit. Podle Rosenberga je duch lapen ve světě hmoty a může se osvobodit pouze tím, že se zřekne tohoto světa. Rosenberg se domníval, že skutečným smyslem mystiky je umožnit lidským bytostem, aby se vymanily z pout svých fyzických těl a pozemského života a vstoupily do vyšší sféry čirého duchovního bytí.

Snímek z roku 1938. Hitler spolu s Wilhelmem Brücknerem a Juliem Schaubem přeje Rosenbergovi všechno nejlepší k jeho 45. narozeninám. Přihlíží sedmiletá Irene Rosenbergová.

Naopak Židé, soudil Rosenberg, jsou arcimaterialisty, zcela oddanými pozemskému životu a „světskému“ pohledu na lidské jednání. Nařkl judaismus a Židy, že jsou „nepřáteli ducha“, a v pasáži, která se vymykala i jeho standardům, tvrdil, že judaismu nejde o nic jiného, než aby „zbavil svět duše. To by se však rovnalo zničení světa“.

V *Mýtu 20. století* se Rosenberg velmi podrobně zabývá katary. Naprosto otevřeně vyjadřuje obdiv k jejich víře a

zejména k jejich směru křesťanství, který staví nad katolickou církev. Rosenberg považoval katolictví za degradaci křesťanství a věřil, že strážci jeho ryzí podoby jsou právě kataři. I když Luther a Kalvín také oprávněně odsuzovali katolickou církev, podle Rosenberga jejich kritika nezašla dostatečně daleko.

Jak Luther, tak Kalvín věřili, že veškeré biblické texty jsou zjeveným Božím slovem, a uznávali Starý zákon přinejmenším stejně jako ten Nový. Naopak kataři Starý zákon a také velkou část Nového zákona úplně odmítali.

Ve svatém Pavlovi Rosenberg viděl další nástroj rozsáhlého židovského spiknutí. Podle něj Pavel sledoval, jak se křesťanství šíří, a obával se, že nahradí judaismus. Rabíni proto Pavla vyslali, aby křesťanství rozložil. Nebýt Pavla, křesťanství by se zbavilo židovských prvků a stalo by se z něj antisemitské náboženství, víceméně odpovídající představám katarů.

Rosenberg pranýřoval křesťanství za to, že nedokázalo rozpoznat dědičnou nadřazenost některých etnických skupin a méněcennost jiných. Odmítal myšlenku prvotního hříchu a hlásal, že Němci se „rodí jako vznešení“. Také zavrhoval křesťanskou víru v osobní nesmrtelnost. Rosenberg nikdy zcela nevysvětlil, jaký zastává názor na existenci člověka po smrti, ale s největší pravděpodobností byl přívržencem učení o reinkarnaci.

Výjev ze 13. století: upalování katarů u kůlu. Rosenberg cítil k této křesťanské sektě, kterou zavedená církev pronásledovala, zvláštní náklonnost.

Oficiální ideolog NSDAP položil základy právního systému Německého státu. Prohlásil, že stát tvoří *Volk*, „národ krve“. Příslušnost k tomuto národnímu společenství určuje myšlení a jednání všech Němců. Oddanost čemukoliv, co je s tímto v rozporu, ať už se jedná o církve či konkurenční politické strany, je nepřípustná. Jednota národa pod vedením Führera vyžadovala naprosté popření individuální svobody svědomí. Tu nahrazoval jediný povolený myšlenkový směr, národní socialismus. Společnost se skládala z lidí stejné rasy a rasa určovala lidem jejich místo. Bez národa (*Volk*) jednotlivec neznamenal nic a nemohl existovat.

Katolická církev bezpochyby viděla v Rosenbergovi nebezpečného protivníka. V německy psané encyklice *Mit brennender Sorge* (S palčivou starostí) papež Pius XI. jmenovitě odsuzuje *Mýtus 20. století*. Kromě toho, že se jednalo o poměrně vzácný útok papeže na konkrétní knihu, bylo v té době také dost neobvyklé, aby byla encyklika napsána a vydána v němčině.

V prvních letech existence NSDAP se Rosenberg stal šéfredaktorem stranického listu *Völkischer Beobachter* (Lidový pozorovatel) a svého postavení využíval k obhajobě a šíření vlastní ideologie. V roce 1934 ho Hitler odměnil za léta věrné služby tím, že ho jmenoval svým „zmocněncem pro dohled nad celkovým duchovním a světonázorovým vzděláváním a výchovou Strany a přidružených organizací“ (*Beauftragter des Führers für die Überwachung der gesamten geistigen und weltanschaulichen Schulung und Erziehung der Partei und gleichgeschalteten Verbände*).

VÖLKISCHER BEOBACHTER

Gründungsleiter Adolf Hitler

Rampblatt der national-sozialistischen Bewegung Großbritanniens

Ein historischer Tag:

Erste Maßnahmen der Reichsregierung Hitler

Interview des „Völkischen Beobachters“ mit dem Reichsinnenminister Frick — Lösung des neuen Kabinetts

Der Reichspräsident von Hindenburg hat Adolf Hitler zum Reichskanzler ernannt. Der neuen Regierung werden neben Adolf Hitler als Reichskanzler der frühere Minister Dr. Frick als Reichsinnenminister und der Reichstagspräsident Dr. Goering als Reichsminister ohne Geschäftsbereich und Reichskommissar für den Luftverkehr angeschlossen. Dr. Goering wird gleichzeitig mit der Bekräftigung der Geschäftsbereiche Innenministeriums betraut.

ADOLF HITLER

Reichsinnenminister Dr. Frick

Reichspräsident Hindenburg

Die im Reichstag an der Ermennung Adolf Hitlers zum Reichskanzler erfolgte Abstimmung hat folgenden Inhalt:
„Die Reichspräsident hat Adolf Hitler zum Reichskanzler ernannt und ist mit ihm einverstanden.“
Die Abstimmung hat folgenden Inhalt:
„Die Reichspräsident hat Adolf Hitler zum Reichskanzler ernannt und ist mit ihm einverstanden.“
Die Abstimmung hat folgenden Inhalt:
„Die Reichspräsident hat Adolf Hitler zum Reichskanzler ernannt und ist mit ihm einverstanden.“

Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes
Reichsminister Dr. Frick

Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung.

Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung.

Der Grundstein zum Dritten Reich

Der Grundstein zum Dritten Reich ist die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung.

Internationale Wirtschaftskrisen in Preußen

Die internationale Wirtschaftskrisen in Preußen sind die Folge der geistigen und willensmäßigen Erneuerung des deutschen Volkes. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung. Die geistige und willensmäßige Erneuerung des deutschen Volkes ist die Aufgabe der neuen Regierung.

Stimmen daraus:

Společnost Thule koupila roku 1918 list Münchener Beobachter (Mnichovský pozorovatel) a v srpnu 1919 ho přejmenovala na Völkischer Beobachter (Lidový pozorovatel). Následně ho prodala NSDAP. V roce 1921 Hitler skoupil podíly ostatních vlastníků a stal se výhradním majitelem.

Hitler si se zjevným potěšením čte ve venkovském sídle Berghof svůj deník *Völkischer Beobachter*.

ROSENBERG A MODERNÍ UMĚNÍ

Rosenberg využil svého nového postavení k tomu, aby zasahoval do mnoha oblastí – školství, mládeže, politické ideologie, sociálních otázek, náboženství, literatury a výtvarného umění. Když se Hitler chopil moci, Rosenberg vytvořil *Nationalsozialistische Kulturgemeinde* (Národně socialistická kulturní obec). [5] V roce 1935 už měla více než

půldruhého milionu členů.

Obec organizovala výtvarné, literární, divadelní a přednáškové kroužky. Členský poplatek činil jednu marku na kroužek. Divadelní sekce Národně socialistické kulturní obce ročně přečetla tři tisíce rukopisů. Literatura, výtvarné umění a hudba musely odrážet to, čemu Rosenberg říkal „jednoznačný pohled na svět“. Žádal, aby se skoncovalo s „filozofií demokratického rovnostářství“, a trval na tom, že „nezkažené instinkty“ jsou nadřazeny „spekulativním teorémům bezcenných fantazií“. Kulturní aktivita byla považována za prostředek, jak připravit „ucho, oko a srdce na vnímání velkých mistrů německého umění“ a tím zformovat „kulturně činnou obec“.

Rosenberg hluboce nenáviděl moderní umění, které považoval za zdegenerované a za další příklad židovského spiknutí. Jedním z jeho prvních kroků po uchopení moci byl útok na světoznámou školu *Bauhaus*. Krátce nato došlo k jejímu rozpuštění. Rosenberg požadoval, aby veškeré opravdové umění bylo *völkisch* (lidové, národní) [6] a vyjadřovalo kolektivního ducha společenství, především aby oslavovalo venkovský život. V roce 1934 nechal uzavřít výstavu experimentálních výtvarníků a hodlal se stát kulturním diktátorem Německa. Kvůli svým ambicím se dostal do střetu s Goebbelsem.

Co se týká temperamentu, smýšlení a schopností, těžko bychom hledali dva rozdílnější muže. Rosenberg byl plachý, byl mizerný řečník a romantický tradicionalista, člověk, který obtížně navazoval vztahy a zcela postrádal smysl pro humor. Goebbels byl extrovert, brilantní řečník a modernista, člověk proslulý kousavým vtipem, který téměř každého nutil, aby přijal jeho stanovisko. Protože se oba muži zabývali určováním toho, co je ideologicky správné a kam má

směřovat říšská kultura, museli se nevyhnutelně dostat do křížku. Goebbels se pohotově rozhodoval, měl mnohem větší organizační schopnosti a propagandistické nadání a postrádal jakékoliv zábrany, proto bylo jasné, že zdrženlivý, konzervativní intelektuál Rosenberg tento souboj o moc prohraje.

Přestože Rosenberg přišel o dominantní vliv na německý kulturní život, byl to především on, kdo nesl odpovědnost za plošné zavržení moderního umění. Jak Goebbels, tak Göring uměleckou modernu nadšeně hájili a také Hitler měl, přinejmenším ve 20. letech 20. století, pochopení pro mnohé projevy moderního umění. Díky Rosenbergovu vlivu to NSDAP všechno úplně zavrhl. Proslulá výstava „zvrhlého umění“, která proběhla v roce 1937, byla víceméně jeho nápad. Výstava měla jednoznačně opačný účinek a přilákala početné davy návštěvníků, jenže po jejím skončení se výtvarníci museli podřídít oficiální stranické linii, které nařizovala, že umění musí být reprezentativní. Rosenberg opět přiměl Hitlera, aby změnil směr stranické politiky.

Rosenberg uplatňoval svůj vliv hlavně prostřednictvím oněch vzdělávacích sekcí NSDAP a nepopíratelně zanechal výrazné stopy v obsahu a stylu přípravy budoucích stranických vůdců. Jeho kancelář připravila působivou škálu textů. Patřila k nim třeba *Zpráva o ideologické situaci* nebo *Myšlenka a čin*. Druhá ze zmíněných publikací obsahovala „výukový materiál pro úplnou ideovou výchovu NSDAP“ a „bibliografii pro agendu ideové výchovy“. Další z významných Rosenbergových publikací byl *Nationalsozialistische Monatshefte* (Národně socialistický měsíčník), hlavní politický a kulturní časopis NSDAP. Rosenbergovi se také připisuje zavedení *Lebensfeiern*, ceremonií, které měly nahradit náboženské obřady – křest,

svatební obřad a pohřeb.

GOTTFRIED FEDER A NACISTICKÁ EKONOMICKÁ DOKTRÍNA

Jestliže Rosenbergův vliv na Hitlera, zvláště do roku 1941, bývá hrubě podceňován, pak na Federa se už dokonce téměř zapomnělo a většinou si vyslouží pouze krátkou zmínku v poznámkách, přinejlepším odstavec či dva. Přestože se dnes nachází na okraji pozornosti, měl na Hitlera stejně hluboký vliv jako Rosenberg nebo Eckart. Stejně jako oni i Feder patřil ke společnosti Thule a Společnosti vrilu. Právě Feder řečnil na první schůzi Německé dělnické strany, kterou Hitler navštívil. Feder představil Hitlera Eckartovi a Federovy názory na ekonomiku Hitlera velmi zaujaly a staly se hospodářskou politikou NSDAP. Byl to Feder, kdo formuloval „neměnný“, dvacetipětibodový program strany. Když se socialistické křídlo strany postavilo proti Hitlerovi, Federa pověřili potlačením vzpoury.

Od okamžiku, kdy se setkali, Feder nebyl pouze Hitlerovým poradcem, ale také blízkým přítelem. Hitlerovo krátké vystoupení na schůzi DAP ho nadchlo a svěřil se Eckartovi se svým přesvědčením, že hnutí našlo vůdce, kterého hledalo. Byl to Feder, kdo Hitlera přesvědčil, že nacionální směr socialismu může fungovat, a měl přinejmenším nepřímou zásluhu na tom, že se DAP přejmenovala na „Národně socialistickou německou dělnickou stranu“.

Když Hitler psal o rozhovoru s Federem, který stál na počátku jeho politické kariéry, poznamenal:

Když jsem si poslechl první Federovu přednášku, okamžitě mě napadlo, že se naplnil jeden z nejdůležitějších předpokladů pro založení nové politické strany. Hned jsem pochopil, že zde

zazněla pravda, která má pro budoucnost Německa transcendentální význam. Ve Federově řeči jsem slyšel skutečnou výzvu k boji, který nás čeká.

Ze všech Hitlerových učitelů Feder inklinoval k okultismu nejméně, možná proto, že byl inženýr. Určitě zaujímal stejně nepřátelský postoj k „materialismu“ jako Hitler, Eckart nebo Rosenberg a ti tři ho přesvědčili, že „velkokapitál“ – dnes bychom ho označili jako globální nebo finanční kapitalismus – ovládají Židé. 27. června 1920 řekl, že to není otázka rasového původu. Židovská otázka je však zjevně spojena s řešením tohoto problému, neboť zástupci židovstva stojí v první řadě útoku.

Bavor Gottfried Feder byl členem společnosti Thule a zakladatelem Německé dělnické strany (DAP). V únoru 1920 sepsal „25 bodů“, v nichž nacisté poprvé formulovali své cíle.

Ještě v roce 1933, kdy nacisté už byli u moci, Feder prohlásil, že „židovstvo“ představuje „ducha materialismu“ a to je důvod, proč se přímo staví proti zrušení „úrokového otroctví“.

Přestože Feder upřímně nesnášel materialismus a často se pouštěl do polemických výpadů proti Židům, nesdílel antisemitský postoj svého Vůdce a většiny spolustraníků.

Intelektuální vliv všech mužů, o nichž byla řeč, pomohl položit základy myšlení budoucího Führera. Od devatenácti let až do okamžiku, kdy se stal německým kancléřem, byl Hitler vystaven celému spektru mystických a okultních názorů, a proto nás nemůže překvapit, že jakmile se chopil moci, začal maximum svých ezoterických teorií zavádět do praxe. Následky tohoto počínání ovlivnily vývoj celého světa a v mnoha ohledech ho ovlivňují dodnes.

„Když jsem si poslechl první Federovu přednášku, okamžitě mě napadlo, že se naplnil jeden z nejdůležitějších předpokladů pro založení nové politické strany. Hned jsem pochopil, že zde zazněla pravda, která má pro budoucnost Německa transcendentální význam. Ve Federově řeči jsem slyšel skutečnou výzvu k boji, který nás čeká.“

Společnost vrilu

Německo bylo v 1. světové válce poraženo a poté zemi zachvátila revoluce. Císař uprchl za hranice. Uchýlil se do neutrálního Nizozemska. Politika státu se výrazně vychýlila doleva. Sociálně demokratická strana Německa dala nové republice prezidenta a prvního kancléře.

V tomto krizovém období se rozmohl politický extrémismus a hrozilo, že uvrhne zemi do vleklé občanské války. Němečtí komunisté, povzbuzení Leninovým úspěchem v Rusku, se pokusili nastolit podobný režim i ve své vlasti. Rozčarování politickým establishmentem bylo tak silné, že tradiční ideologické hranice zmizely, nebo se přinejmenším rozostřily. V monarchii a vládu elity už věřili pouze aristokraté a zámožné vrstvy.

Zemí se bezcílně potloukal značný počet demobilizovaných vojáků. Obyvatelstvo jimi opovrhovalo a nesnášelo je, proto se mezi nimi šířil hněv a hořkost. Mnoho bývalých vojáků se připojilo k revolucionářům a

zformovali Soldatenräte, „vojenské rady“. Další se přidali k paramilitantním, nacionalistickým skupinám známým jako Freikorps, „svobodné sbory“.

Roßbachova jednotka Freikorps během Kappova puče, k němuž došlo v Berlíně roku 1920. Po generální stávce namířené proti výmarské vládě došlo k pokusu o svržení vlády. Puč byl po čtyřech dnech potlačen.

Dtěchto bouřlivých dobách žili v Německu dva muži, kteří měli psát dějiny třetí říše. Každý z nich si zvolil jinou cestu. Kapitán Ernst Röhm vytvořil jednu z nejvýkonnějších jednotek *Freikorps*. Kaprál Adolf Hitler se naopak připojil k marxistickým revolucionářům a stal se aktivním a nadšeným přívržencem Bavorské republiky rad. Dokonce ho zvolili do jedné z mnichovských vojenských rad. Kromě obvyklého politického sdružování komunistů,